

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 11. decembra 1930.

Telefon št. 2552.

STEV. 144.

25letni jubilej delovanja g. Konrada Elsbacherja v stanovski trgovski organizaciji.

Redki so primeri 25 letnega vztrajnega požrtvovalnega delovanja v stanovski trgovski organizaciji. Dvajset let dela v stanovski organizaciji, v kateri se je treba boriti za interese celokupnosti, žrtvovati mnogo truda in časa, a biti obenem buditelj stanovske zavesti, je življensko delo, katerega je treba baš z ozirom na razburkano dobo zadnjih 25 let, še posebej ceniti.

Gospod Konrad Elsbacher, veletržec v Laškem, obhaja danes 25 letni jubilej, odkar nepretrgoma in neumorno deluje v gremialni organizaciji.

Rojen 2. februarja 1870. v Laškem, se je po strokovnih študijah z vsu njemu lastno vztrajnostjo in žilavostjo popolnoma posvetil trgovini in trgovskemu stanovskemu gibanju. V oktobru 1890. je vstopil kot sotrudnik in bil pozneje kot družabnik v trgovini svojega očeta, ki je bila že leta 1864. ustanovljena. Obsežno trgovino s podružnicami v Zidanem mostu in v Šmarjeti pri Rimskih Toplicah je prevzel 1. novembra 1905, po smrti svojega očeta.

V Laškem je obstojala tedaj trgovsko-stanovska organizacija »Trgovska zadruga za sodni okraj Laško«, kateri je dolga leta načeloval njegov oče Andrej. Istega leta, ko se je osamosvojil, je bil 10. decembra 1905 izvoljen za podnačelnika Trgovske zadruge, katero mesto je zavzemal do 22. septembra 1912, ko je bil izvoljen načelnikom te zadruge. Z vsu vztrajnostjo se je v zadruzi, kolikor so mu pač razmere v svetovni vojni dopuščale, boril za interese trgovstva svojega okoliša. V gospodu Konradu Elsbacherju je videlo trgovstvo že tedaj svojega najzvestejšega in neumornega zaščitnika.

Ob preosnovi zadruge v trgovski gremij za srez Laško, 29. marca 1925., je bil zopet izvoljen za načelnika gremija trgovcev, kateremu načeljuje še danes, ko praznuje svoj lep 25 letni jubilej organizatoričnega delovanja.

Pravtako neumoren kot v stanovski organizaciji je g. Konrad Elsbacher tudi v zasebno gospodarskem življenju. Po vojni je bil med soustanovitelji veletvrške s kolonijalnim blagom, sladkorjem in mineralnim oljem: »Zveza slovenskih trgovcev« in »Združenih veletrgovin Anton Kolenc, Cvenkel, Elsbacher in Ravnikar v Celju, ki so se pa pozneje radi preobilice poslov družabnikov razšle. Je družabnik veletvrke »Sladkor« d. z. o. z. v Ljubljani in upravni svetnik mnogih gospodarskih podjetij.

Zivahno se je udejstvoval mnogo let v davčni komisiji za odmero dohodnine, kjer je vedno odločno zastopal pravice davkoplacvalcev. Vso svojo silo je posvetil tudi trgovskemu naraščanju in razvoju trgovsko nadaljevalnega šolstva. Bil je mnogo let član šolskega odbora obrtne in trgovsko nadaljevalne šole v Laškem in njegova zasluga je, da je v Laškem srezu trgovsko nadaljevalno šolstvo navdse lepo razvito.

Leta 1921. ga vidimo kot svetnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, kjer si je kot strokovnjak in smoter gospodar s svojim taktičnim in odločnim nastopom pridobil veliko spoštovanje. Ponovno je bil izvoljen v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo pri volitvah 1926, ki pa so bile razveljavljene.

Za velike zasluge, ki si jih je pri-

dobil kot požrtvovalen in vztrajen gospodarski delavec, ga je Njeg. Vel. kralj odlikoval dne 14. januarja 1925. z redom Sv. Save IV. razreda.

Ze od ustanovitve matice stanovske organizacije slovenskega trgovstva »Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo« vidimo gospoda jubilanta, kako z veliko vnemo in navdušenostjo sodeluje pri gradbi te organizacije. Zveza trgovskih gremijev ga šteje med svoje najagilnejše sodelavce, ki ji je stal od ustanovitve vedno ob strani s svojimi bogatimi izkušnjami, navsveti in predlogi. Letošnji občni zbor Zveze trgovskih gremijev, ki se je vršil v Kočevju, mu je, uvažujoč njegovo veliko organizatorično agilnost in za njegovo neomajno vztrajnost v pospeševanju trgovske stanovske organizacije izrekel najtoplejšo zahvalo in ga izvolil za I. podpredsednika te osrednje organizacije.

Sicer pa, kdo ne pozna gospoda Konrada Elsbacherja kot žilavega, vztrajnega in požrtvovalnega poborca za interese slovenskega trgovstva?

Vsi ga poznamo, vsi ga spoštujemo kot našega najboljšega svetovalca, našega vodnika, ki nam je vzor stanovske zavednosti in neumorne organizatorične delavnosti!

In ob tej Vaši pomebni in lepi obletnici, velespoštovani gospod jublant, ko morete z zadovoljstvom vzbujati spomine na težke borbe, ki ste jih vodili in pri katerih ste sodelovali za podvig slovenskega trgovca, in ko s ponosom lahko zrete na sadove svojega organizatoričnega prizadevanja in lepo procvitajočo trgovsko stanovsko organizacijo, h katere podvigu ste s svojo požrtvovalnostjo in vztrajnostjo mnogo pripomogli, Vam izreka vse slovensko trgovstvo, združeno v gremijih in Zvezi trgovskih gremijev, najprisrčnejše čestitke in toplo zahvalo ter Vas naproša, da ostanete tudi v bodoče še dolgo vrsto let naš, prav tako naš, kot pred 25. leti ko ste stopili z mladostnimi ideali v trgovsko stanovsko gibanje.

Vse te naše želje pa združujemo v gromki: Bog Vas ohrani še mnogo, mnogo let!

UPORABA »BALONOV« V JAVNEM PROMETU.

Ministrstvo trgovine in industrije, osrednja uprava za mere in dragocene kovine, je pod št. 5716 dne 8. oktobra 1930. odredila, da se morajo v bodoče v javnem prometu (pri nakupu ali prodaji špirita, kislina, olja, žganja itd. v balonih) uporabljati le taki baloni (tudi ako so pleteni), ki imajo predpisano obeležbo vsebine na vratu in so po kontroli mer in dragocenih kovih žigosani (kronirani).

V bodoče se bode zoper lastnike balonov, ki krožijo v javnem prometu, kakor zoper prodajalce takih balonov, ali proti onim, ki drže za prodajo take balone na zalogi, postopalo po zakonu o merah (Uradni list 70/1928).

Smotreni trgovci in industrijci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

Ljubljanske izložbe.

Izložba je eno najbolj uspešnih reklamnih sredstev za pridobivanje kupcev. Ni torej čudno, da se je razvila dekoracija do višine, ki jo upravičeno lahko imenujemo umetnost. Posebno viden razvoj je nastal po prevratu, kar je bila več ali manj posledica težke gospodarske krize in pa naraven pojav, ki je moral nastopiti pod pritiskom konkurenčnih razmer, in v razvoju časa, kateremu tudi lahko pripišemo preokret o načinu modernega dekoriranja. Moderna dekoracija mora zadostiti v polni meri estetskemu čutu, pri tem pa, kar je glavno, mora imeti sugestivno moč, katera naj vpliva na kupca tako, da zadobi interes na razstavljenem blagu, odnosno vzbudi v njem željo po nakupu.

Pri nas je dekoracijska umetnost jako mlada. Začela pa se je razvijati z velikim tempom, kar bi si mislil, da je to mogoče samo v Ameriki. Povsod vidimo živahno delovanje in trud, ustvariti nekaj, kar naj vzbudi v očeh mimoidočih pozornost. In res lahko z veseljem rečemo, da v mnogih primerih vidimo okusno napravljene izložbe, ki odgovarjajo estetskemu čutu, obenem pa zadostijo v polni meri svojemu namenu, kar potrjuje velik interes publike za izložbe odnosno razstavljenno blago. Mnogo ljudi, ki niso bili nagnjeni za nakup kakršnihkoli predmetov, je prevzela želja, in uvrstili so se v vrsto kupcev. Zato sem prepričan, da je imela ta izložbena akcija tudi v materijelnem pogledu ugodne posledice.

Razstave, ki v tem slučaju niso nič dragega kot izložba, so pravtako zelo

posrečena ideja naših trgovcev. Tudi v tem primeru se je pokazalo v Ljubljani prav veliko smisla. Posebno mikavne so bile nekatere specialne razstave (usnjati izdelki, damska konfekcija itd.).

Med izložbami naj še omenim tudi zelo posrečeno izložbo s papirjem, kartonažnimi izdelki in knjigami, kar je povsem nov pojav, posebno za naše razmere. Tu je dokaz, da se tudi s temi in drugimi sličnimi predmeti dosežejo lahko veliki efekti, ako ima dekorater smisel in okus za to. Dobra ideja, estetski čut, in ta ki zna uresničiti vse to, je dekorater - umetnik, ki ni samo v službi svojega gospodarja, temveč nastopa tudi kot vzgojitelj širših mas, za umetnost.

Led je pri nas prebit in ta začetek bo imel sigurno ugodne posledice za trgovino, kot za nadaljnji razvoj dekoracijske umetnosti. Obenem pa bo pri tem pridobila Ljubljana povsem drugo lice — lice velemesta. Dekoracija pa se bo razvijala naprej, tako da bo postala tudi pri nas glavno pridobitno sredstvo. Sporedno pa se bo razvil nov poklic »dekoracijski«, kot v drugih državah, kjer stoji dekoracijska umetnost na visokem, zavdanja vrednem nivoju.

Potom izložb se je sigurno povečala Miklavževa prodaja, ali ugibati pa moramo že v naprej, kako povzdigniti in poživiti prodajo v času »mrtve sezije«, po božičnih praznikih. In tu so dane možnosti za zboljšanje slabega prometa odnosno kupčije. Treba je le dobrih idej, smiselne izpeljave in uspeh ne bo izostal!

Proračunska obremenitev evropskih držav.

Neka francoska statistika navaja podatke o obremenitvi evropskih držav v zadnjih proračunskih letih. Število prebivalstva je v statistiki okrajšano na

milijone, dohodki in izdatki so podani v milijardah frankov, obremenitev na osebo v francoskih frankih.

Država	Prebivalstvo	Prorač. leto	Dohodki	Izdatki	Na osebo
Anglija	46	1929/30	92.680	92.170	2004
Irski	3	1927/28	3.903	3.903	1301
Francija	41	1929	45.415	45.369	1106
Norveška	2.8	1928/29	2.801	2.801	1000
Nemčija	64	1929/30	63.913	62.341	974
Avstrija	6.7	1929	6.383	6.257	934
Svedska	6.1	1929/30	5.091	5.091	834
Holandiska	7.8	1929	5.730	6.096	781
Belgija	8	1929	6.191	5.853	732
Ogrska	8.6	1928/29	6.750	6.137	713
Rusija	150	1928/29	99.950	101.511	676
Španska	22.5	1929	14.409	14.280	635
Finska	3.6	1929	2.696	2.249	625
Danska	3.5	1929/30	2.182	2.144	613
Italija	41	1929/30	24.932	24.585	608
Češkoslovaška	14.5	1929	7.332	7.205	497
Švica	4	1929	1.752	1.782	445
Jugoslavija	12.2	1929/30	5.359	5.359	439
Grčija	6.1	1929/30	3.047	2.706	437
Romunija	17.7	1928/29	5.943	5.943	336
Portugalska	6.3	1928/29	1.920	1.920	305
Poljska	30.5	1929/30	8.433	7.887	258
Bolgarija	5.5	1929/30	1.380	1.360	248
Druge države	7.3	—	2.818	2.771	380
Skupaj	518.8	—	420.217	417.720	805

Med »druge države« štejemo Latvijo, Litvo, Estonsko itd. Vidimo, da smo glede proračunske obremenitve precej na dobrem, kajti manj obremenjene kot Jugoslavija so samo še Grčija, Romunija, Portugalska, Poljska, Bolgarija in »druge države«. Visoko nad vsemi državami je Anglija z 2004 franki; Francija je s 1106 fr. globoko pod njo. Tik za njo je Nemčija. Naša soseda Avstrija je proračunsko relativno obremenjena za več kot dve Jugoslaviji in tudi absolutno za več kot Jugoslavija. Italija je med glavnimi državami malo obremenjena, še manj kot Rusija. Poljska in Bolgarija imata obremenitev, ki je le četrtina angleške. Seveda so pa tudi dohodki razmerno različni. Nad povprečno obremenitvijo, izkazano z 805 franki, je sedem držav, ostale so pod njo. Teh sedem dr-

žav nosi z 218 milijardami frankov 52% vseh proračunskih bremen, največ Anglija, Nemčija in Francija. Absolutno najbolj obremenjena je Rusija (z njenimi azijskimi posestvi vred), a je relativno pod povprečnostjo; njeni izdatki tvorijo 24% vseh izdatkov, njeno prebivalstvo pa 29% navedenega števila. Nasprotno pa pride na Anglijo 22% vseh bremen, a nima niti 9% navedenega prebivalstva. Izračunimo še odstotne podatke za Jugoslavijo: Njeno prebivalstvo tvori 2.35% navedenega prebivalstva, njeni izdatki pa nekaj pod 1.3% vseh bremen vseh evropskih držav.

Za jugoslovanska vina se je javilo na nemških trgih v zadnjem času pomnoženo zanimanje, v prvi vrsti vsled manjšega vinskega pridelka v Franciji.

Ozadje moskovskega procesa.

V Moskvi se vrši že dalje časa proces proti takozvani industrijski stranki, t. j. proti osmorici inženjerjev, ki so obtoženi, da so s sabotažo škodovali komunističnemu gospodarskemu sistemu in da so bili v zvezi z inozemskimi državami, s kojih pomočjo so pripravljali revolucijo v Rusiji.

Pri vsej stvari se zdi človeku nekoliko čudno le-to, da je baš ta proces vzbudil in dvignil toliko prahu ne samo v Rusiji sami, ampak tudi med pristaši komunističnega režima v vseh drugih državah. Če pomislimo, da je že na tisoče ljudi bilo postreljenih ali pobešenih v Rusiji in da je to šlo mimo vseh skoro neopaženo, potem je tem bolj upravičeno vprašanje, zakaj smatrajo komunistični krogi baš to osmorico kot največje in najopasnejše sovražnike komunističnega režima. Odgovor na to vprašanje najdemo v sistemu in namenu današnjega ruskega gospodarskega programa.

Rusija je bila dolgih deset let skoraj popolnoma izključena iz svetovnega trga, čemur je iskati vzrok predvsem v tem, da se je Rusija morala ves ta čas boriti z notranjimi težavami. Ko je to krizo kolikor toliko premagala, je začela misliti na povzdigo svojega gospodarstva in na organizacijo svoje trgovine na mednarodnem trgu.

Tako je v l. 1921. sklenil komunističen kongres uvesti novo ekonomsko politiko (»nep«), ki naj stremi za tem, da povzdigne rusko industrijo. Treba je namreč pomisliti, da je ruski industrijski kapital znašal l. 1923. komaj 15% predvojnega carskega kapitala. Tako je bila mobilizirana ruska industrijska rezerva in gledal so na to, da se čim bolj ojači. Pri tem so jim služila razna sredstva, kakor povišanje kapitala z inflacijo, umetno povišanje cen in državna subvencija. Rezultati vsega tega prizadevanja pa so bili neznatni in komunističem je z »nep«-om po preteku par let likvidiral.

Šele XV. kongres komunistične stranke l. 1928. je zadevo vzel znova v roke in sklenil uvesti »petletko«. Po tem načrtu bi bilo treba investirati v teku petih let v industrijo kapital 11 milijard rubljev in enako množino kapitala bi se moralo porabiti za prometna sredstva in poljedelstvo. Tako bi torej Rusija v teku petih let morala zbrati 22 milijard rubljev ali letno 4 in pol milijarde. Če pomislimo, da je pred »petletko« izviralo iz produkcije z umetno povišanimi cenami komaj 48% kapitala za nove investicije in da je ostalih 52% morala država dodati, z drugimi besedami rečeno, da je moral ruski kmet nositi več kot polovico vseh bremen za nove investicije, tedaj je jasno, da bi

izvedba novega načrta ruskega kmeta popolnoma upropastila.

Da bi dobili sovjetski diktatorji čim več denarja, so se poslužili dumpinga in kolektiviziranja. Tej se ruski kmet v začetku ni preveč upiral, ker je mislil, da bo tako oproščen vseh skrbi za svojo eksistenco. Ker je tako napačno razumel kolektivizacijo in brezmišeln uničeval svoje imetje in ker je bila tudi s strani sovjetskih organov zelo slabo organizirana, zato je kolektivizacija doživela popoln neuspeh; producira je samo kopico poljedelskega proletarijata, ki stoji danes popolnoma obubožan brez kapitala, brez strojev in živine, nasproti katerim stoje le idejni zagovorniki kolektivizacije, katerim pa tudi nedostaje za njeno izvedbo potrebnih in sposobnih ljudi. Da ni radi tega izostalo nezogibno nezadovoljstvo med ruskimi kmeti, je razumljivo.

Prav na tako veliko nezadovoljstvo je naletela »petletka« pri tako zvani stranki »speci«, to so specialisti, strokovnjaki ruske industrije iz še predvojne Rusije, to je ona intelektualna rezerva, katero je sovjetski režim recipiral iz gole potrebe in neglede na to, ali so bili pristaši komunizma ali ne. Nikakor pa ne smemo misliti, da so to kakšni idejni nasprotniki komunističnega režima: to so ljudje, ki so zrasi s stroji, so to ljudje, ki žive za svoj poklic in ki baš radi tega vedo, kaj je koristno za rusko industrijo in kaj ne. »Petletka« s svojim pretiranim, umetnim ustvarjanjem kapitala s pomočjo dumpinga, kolektivizacije, umetnim višanjem cen, povišanjem davkov in podobnimi sredstvi ter s svojo birokratsko organizacijo z vsemi mogočimi odbori in komisarijati pa je v očeh teh ljudi gotovo le ovira njihovem delu za napredek ruske industrije.

Iz vsega tega je razvidno, da sloni danes komunistični sistem na uspehu ali neuspehu komunističnega gospodarskega programa, da je torej od njega popolnoma odvisen. Ta sistem pa je naletel na težke ovire, ker sovjetski diktatorji nočejo računati s svetovno konjunkturo, četudi je Rusija obkrožena z državami, v katerih vlada sistem produkcije in preko katerega Rusija nikakor ne more, če hoče imeti kakršnekoli stike s temi državami, zato so se zbal, da bi sabotaža omenjenih ljudi pripomogla do propada njihovega že itak na slabih nogah stoječemu gospodarskemu programu; s propastjo tega pa bi propadli oni sami.

Vprašanje pa je, ali bo res ta proces proti tako zvani industrijski stranki, ki se tudi že pripravlja, v resnici odstranil oviro, da bi tako prišlo do realizacije komunističnega gospodarskega programa.

Trgovska nadaljevalna šola v Trbovljah.

Trgovska nadaljevalna šola Trbovlje-Vode zaznamuje letos drugo leto svoje ga obstoja. Začetne težave je prebolela in danes lahko mirno trdimo, da popolnoma ustreza svojemu namenu. Potrebne so še nekatere izpopolnitve, predvsem ta, da bi se poučevali vsi predmeti v obeh razredih popolnoma ločeno, kar je pa radi nesigurnosti denarnih prispevkov za enkrat še nemogoče.

Vpisalo se je v začetku šolskega leta 21 vajencev in vajenk. Med letom je izstopil 1 vajenec. Koncem leta je bilo teraj v obeh razredih 20 učencev in učenek in sicer v I. razredu 15 in v II. razredu 5.

En učenec I. razreda mora razred ponavljati, trije pa imajo ponavljalni izpit, pet učencev II. razreda pa je dobilo odhodnico.

Koncem šolskega leta so priredili učenci in učenke pod nadzorstvom voditelja šole g. Pleskoviča poučno zabavno izlet v Ljubljano, kjer so si ogledali poleg drugih zanimivosti tudi ljubljanski velesejem.

Radi hude zime se je moral lansko leto prekiniti šolski pouk za 10 dni, vsled česar se je podaljšalo šolsko leto za 12 dni in se je zaključilo dne 12. maja 1929. Ob tej priliki so bili izstavljeni tudi vsi pismeni izdelki. K zaključku so bili povabljeni vsi gg. trgovci in šefi vajencev in vajenk ter šolski odbor.

Pouk se je vršil na osnovni deški šoli v Trbovljah-Vode. Potrebni pripomočki

so se nabavili za vse učence in učenke iz vpisnine, ki je znašala za učenca 100 dinarjev. Ker izhajajo učenci (ke) večinoma iz neimovitih slojev, bo potrebno razmišljati o tem, da se nabavi primerno število učnih knjig, ki bi se izposojevale učencem in učenkam.

Na šoli so se poučevali sledeči predmeti: slovenščina, računstvo, trgovsko in menično znanstvo, knjigovodstvo, korespondenca, zemljepis, lep opis, skupaj po 8 ur v vsakem razredu.

Poučevalo se je v nedeljo od 8. do 12. in v torek od 4. do 8. ure popoldne. — Pleskovič Rudolf, izprašani učitelj za poučevanje na trgovskih nadaljevalnih šolah, je poučeval vse merkantilne predmete razen računstva in je bil obenem vodja šole. Moll Oskar, učitelj na meščanski šoli, je poučeval računstvo v obeh razredih.

Šolski odbor je sestavljen sledeče: 1. Predstojnik občine Trbovlje, župan g. Ignac Sitter, kot predsednik. 2. Šolski ravnatelj v pok. g. Gustav Vodušek, kot zastopnik prosvetne oblasti. 3. G. Pavlin Vinko, trgovec v Trbovljah, kot zastopnik trgovcev, je opravljal dolžnost blagajnika. 4. G. Dežman Franc, trgovec, in g. Paš, trgovec, kot zastopnika trgovskega gremija. 6. G. Mahkovec Fr., trgovec, kot zastopnik »Zbornice za trgovino, obrt in industrijo«. 7. G. Pleskovič Rudolf, učitelj, kot vodja »Trgovske nadaljevalne šole«, ki je vršil tudi posle tajnika.

ZIGOSANJE ELEKTRIČNIH VŽIGALNIKOV NA AVTOMOBILIH.

Avtomobilski klub objavlja: Na podlagi člena 21. pravilnika o umetnih vžigalnikih z dne 17. oktobra t. l. je plačati predpisano monopolsko takso za upaljače (za prižiganje cigaret), montirane na avtomobilih. Taksa znaša 50 Din za upaljače iz običajnega materiala, za srebrne, odnosno zlate 100 Din, odnosno 200 Din. Tako je plačati pri najbližji pooblaščen carinarnici, o čemer je že obširneje poročal Vestnik Avtomobilskega kluba št. 9 in 10. Ker pa so se pojavile težkove v pogledu kompetence carinarnic, se je dosegel na intervencijo kluba sporazum v tem zmišlu, da predloži vsak lastnik takega vozila, ko ga predvede carinarnici v svrhu žigosanja vžigalnika, naslednjo prijavo: »Carinarnici v (naslov). Podpisani prijavljam na podlagi člena 21 pravilnika o umetnih vžigalnikih z dne 17. oktobra t. l., K. br. 272, vžigalnik, montiran na avtomobilu evid. št. ... v svrhu žigosanja. Datum in podpis. Prijavo je opremiti s kolekom 5 Din. Ker so nekateri vžigalniki tudi iz takega materiala, ki bi se ob priliki žigosanja lahko razbil, je v takem slučaju priporočljivo opozoriti organa, ki žigosa, na možnost poškodbe.

Ponudbe, povpraševanja

Hans Steiner, Lendorf bei Baldramsdorf, Koroško, želi stopiti v stik s tukajšnjim izvozniki jabolk.

Tvrška: Rag. Giuseppe Regine, Piacenza, cas. post. 18, želi stopiti v stik s tukajšnjimi solidnimi tvrdkami, ki pridejo v poštev za izvoz stavbnega lesa.

Ivan M. Madun, Skopje, Mokrancjeva 9, želi prevzeti zastopstvo tukajšnjih tvrdk za Južno Srbijo. Imenovani je že zastopnik za mineralno vodo Slatina Radenci.

Priporočamo svoje izvrstne izdelke

IZVOZ SADJA IN GROZDJA IZ JUGOSLAVIJE.

Od 1. avgusta do 1. novembra smo izvozili za več kot 500 mil. Din sadja in grozdja, v mesecih avgust—november za 600 milijonov dinarjev sadja samega. Izvoz grozdja je sedaj prenehal. V prvih dveh mesecih izvozne sezije je bilo eksportiranih 1600 vagonov grozdja v Nemčijo. Sedaj je izvoz posušenih sliv in slivnega pekmeza v polnem razvoju, prav tako kot izvoz jabolk, hrušk in drugega sadja. Izvoz sliv je bil v prvih treh mesecih letošnje izvozne sezije boljši kot lani. Na svežih slivah je bilo eksportiranih samo v Nemčijo 1239 vagonov. K večjemu povpraševanju po jugoslovanskem sadju je mnogo pripomoglo poenoteno sortiranje in ovijanje, ki ga kontrolirajo organi poljedelskega ministrstva. Izvoz se je napram lanski letu zboljšal za ca. 37 odstotkov.

Trgovci in industrijci!
Naročajte in podpirajte
»TRGOVSKI LIST«!

Po svetu

Zanimanje za orehe iz Jugoslavije je v Nemčiji zelo veliko in so se eksportirale v zadnjem času prav velike množine tja. Povpraševanje je živahno posebno v Hamburgu in Berlinu. Naši orehi so vsled dobre kvalitete in vsled sortiranja, na kar polagajo eksporterji zelo veliko važnosti, na prav dobrem glasu. — Sklepi se napravijo franco nemška meja.

Izvoz jajec iz Jugoslavije je v zadnjem času znatno narasel. Jajca iz Jugoslavije so sedaj na prav dobrem glasu, tako vsled svoje dobre kvalitete kot v zadnjem času tudi vsled obojine in sortiranja. Ker so se hkrati zboljšale tudi transportne razmere, dvom o veljavnosti sklepov vsled zakasnelosti ne pride več v poštev. Če smo s svojimi članki o sortiranju itd. kaj pripomogli k zboljšanju trgovine z jajci, smo prav zadovoljni.

Produkcija piva v Sloveniji je dala leta 1923/24. 155.000 hl, nato 125.000, 97.000, 110.000, 90.000, 100.000 in leta 1929/30. 115.000 hl.

Veletirni indeks v Jugoslaviji znaša za november povprečno 79,2 točk. Najbolj je padel indeks za rastlinske produkte (5,9), dočim je splošni indeks padel za 1 točko.

Proračun Donavske banovine izkazuje 215 milij. Din dohodkov in prav toliko izdatkov.

Peljedelski kongres se bo vršil 14. t. m. v Somboru. Priglasilo se je že več sto udeležnikov.

Trgovski muzej v Beogradu je bil svečano otvorjen 4. t. m. Služi naj pospeševanju trgovine, zlasti na tujih trgih, nudi naj inozemstvu sliko o kmetijstvu, obrti, industriji in trgovini Jrgoslavije, posebno tudi za sejmske namene.

Mesto Vršac bo pričelo z gradbo projektirane elektrarne v najkrajšem času.

Glede dobave industrijske soli so se predpisi nekoliko spremenili in se izve vse potrebno pri pristojnih TOI.

Obtok bankoveev v Jugoslaviji je naveden 30. nov. t. l. s 5403 milijoni Din, kritje z 278 milijoni.

Progo Beograd-Pančevo so te dni pregledali (politično - administrativni pregled) ter so vzeli na zapisnik pripombe mesta Pančevo.

Proračunske zahteve mesta Zagreb so navedene s 170 do 180 milij. Din, dočim bodo nesli dohodki samo ca. 130 milij. dinarjev. Treba bo torej poseči po novih posojilih. Če bi hotelo mesto vse svoje načrte takoj izvesti, bi moralo imeti 300 milij. Din na razpolago, od koje vsote bi prišlo 115 milijonov na investicije.

Lastniki hranilnih vlog ali čekovne imovine pri bivši Og. Poštni hranilnici v Budimpešti naj prijavijo svoje zahteve, če jih še niso, najkasneje do 1. februarja 1931. pri direkciji Poštnice hranilnice v Beogradu. Poznejše prijave se ne bodo več upoštevale.

Od avstrijskih vodnih sil je izrabljenih doslej šele 15%. Sedaj jih bodo pričeli v večji meri izkoriščati in je v načrtu najprej izraba zapadnotirolskih vodnih sil.

Sadje in zelenjavo v aeroplanih bodo pričeli izvažati prihodnje leto iz Švice (kanton Wallis) v London.

Za reje prašičev so ustanovili ogrski kmetje v Papi poseben obrat po ameriškem načinu; financirala ga bo tvrdka Swift and Co iz Chicago. Ta tvrdka bo s svojimi organizacijami izvedla tudi vnovčenje ogrskih produktov.

UVOZ JUGOSLAVIJE

Poleg izvoznih priobčajo pravkar tudi uvozne številke naše zunanje trgovine. V oktobru smo uvozili blaga za 620,7 mil. Din, lani za 748 milijonov. Padajoča tendenca prejšnjih mesecev se torej nadaljuje. Pozna se gospodarska depresija. V mesecih januar—oktober je znašala vrednost uvoza 5897,2 mil. dinarjev, lani 6373,3 mil. Din. Ob istočasno padajočih številkah izvoza znaša pasivnost zunanje trgovine Jugoslavije v mesecih januar—oktober 280 milijonov dinarjev, lani 443 mil. Din.

Za zboljšanje našega železniškega prometa.

(Nadaljevanje.)

Proga Ljubljana—Maribor: Pokazala se je potreba, da se za bližnji promet od Ljubljane do Litije omogoči po odhodu dunajskega brzovlaka opoldanska zveza. To bi se lahko izvedlo na ta način, da se trasa vlaka A 9 z odhodom 12:50 iz Ljubljane v Zalog podaljša do Litije ter nato kot A 10 s povratkom ob 15:19 minut zopet vrne iz Litije v Ljubljano. To ne pomeni uvedbe novega vlaka in je po naših informacijah tudi s stališča strojne službe brez težko izvedljivo. S tem bi se ustreglo zelo razvitemu bližnjemu prometu, za katerega je vlak št. 631 prepozen. Istotako naj bi se vlak št. A 13 podaljšal do Litije ter zato vlak št. 625 vozil kot pospešeni potniški vlak naravnost do Save brez predhodnega postanka na vmesnih postajah. Trasa protivlaka A 14 naj bi se potem uredila tako, da bi bil omogočen povratek v Ljubljano neposredno po brzovlaku št. 2. Na ta način bi se ekonomično uredilo bližnji in daljni promet med Ljubljano in neposredno okolico ter bi se garnitura za Zagreb in Maribor lahko bistveno skrajšala.

Stvar je po mišljenju strokovnih referentov železniške uprave izvedljiva, vendar je potreben za to pristanek generalne direkcije, kateri se bo stavil tozadeven predlog.

Delavstvo mariborskih podjetij, ki se vozi dnevno iz krajev ležečih južno od Maribora na delo, uporablja poštni vlak št. 512, ki dospe v Maribor ob 6:55 uri zjutraj. Da morejo delavci dospeti pravočasno v tovarne, naj se prihod tega vlaka v Maribor pospeši najmanj za 10 minut. Predlog industrijskih krogov se bo upošteval.

Odhod večernega vlaka št. 527 iz Maribora proti Zidanemu mostu je prezgoden in bi ga kazalo preložiti na 23:30 ali 24. uro, da bi se omogočilo okoličnikom, ki želijo posetiti razne prireditve v Mariboru, še isti večer povratek domov. Tudi bi se s tem skrajšala pri tem vlaku čakalna doba v Zidanem mostu za zveze proti Ljubljani. — O tem vprašanju se je razvila obširna debata, v kateri je železniška uprava na podlagi statistike frekvenca dokazala, da je sedanja lega vlaka najprimernejša.

Odhod vlaka št. 615 iz Ljubljane je po mnenju spomenice prezgoden ob 5:12 uri in bi ga kazalo preložiti na 5:30 uro ter skrajšati postanke na posameznih postajah tako, da bi prihod v Maribor ostal še vedno v sedanji legi. Na ta način bi se skrajšala čakalna doba za priključek na potniški vlak proti Zagrebu in Zidanemu mostu in dosegel sigurnejši priključek na beograjski brzovlak št. 4. Predlog se bo vpošteval.

Potniški vlak št. 526, ki odhaja ob 19:47 uri iz Zidanega mosta, naj bi vozil po spomenici od Pragerskega naprej direktno v Maribor brez postanka v medpostajah in s skrajšano čakalno dobo na Pragerskem. Število potnikov za postaje Račje - Fram, Orehova vas, Slivnica in Hoče je skrajno nezadostno, odnosno se pojavlja pri tem vlaku le izjemoma in bi ti potniki lahko prestopili na Pragerskem v vlak št. 1.128, ki vozi iz Čakovca neposredno za njim proti Mariboru in se ustavlja na vseh postajah. Predlog bo vpoštevan.

Za progo Celje—Trbovlje ponavlja spomenica svoječasn predlog, da naj bi se k tovornemu vlaku št. 575, ki odhaja po 13. uri iz Celja in ki ima zajamčen vozni red, zopet priklopilo nekoliko osebnih voz za potniški promet, ki je ob tem času v tej smeri in je na tej progi bil jako živahen pred ukinitvijo te dolgoletne zveze. Proti temu predlogu zavzema generalna direkcija načelno stališče — vendar se jo bo ponovno opozorilo na želje interesentov.

Na progi Grobelno—Rogatec predlaga spomenica, da se vlakovne zveze po novi progi preko Krapine pospešijo, da se kopališkimi gostom v Rogaško Slatino, odnosno do Zagreba, ne bo treba voziti cele 4 ure in več. Predlogu se bo ugodilo.

Nadalje ponavlja spomenica staro zahtevo, da se vzpostavi enkratno dopoldansko zvezo do Grobelna na drugi par dopoldanskih potniških vlakov, s čemur

bi se tukajšnjemu prebivalstvu zelo ustreglo in za kar že leta in leta prosijo. Predlog se ne more vpoštevati, ker niti sedanji vlaki ne izkazujejo zadostne frekvenca.

Na progi Pragersko—Kotoriba. Predvsem želijo interesenti, da naj bi ostal tudi v bodočem voznom redu vozni red brzovlakov št. 1106 in 1105 glede postankov posameznih postaj neizpremenjen. Vlaka št. 1121 in 1123 sta položena mnogo preblizu eden drugemu, dočim Ptujčani in Ormožani z okolico v smeri proti Pragerskem in Mariboru nimajo od 8. ure zjutraj po do 5. ure popoldan po sedanjem voznom redu nikake zveze. Istotako sta tudi preblizu skupaj položena vlaka št. 1116 in 1118. Splošna želja je, da naj se te vlake tako razmakne, da bi imelo prebivalstvo na Dravskem polju tudi opoldansko zvezo. Ptujčani poudarjajo z upravičenostjo, da so imeli pred vojno 18 osebnih vlakov dnevno, dočim je sedaj število vlakov in zvez reducirano za celih 6 vlakov, kar povzroča neprilichen zastoj v prometu, deloma pa železnica s tem sama sili potnike, da se poslužujejo za potovanja v vedno večjem obsegu avtobusnih zvez.

V kolikor bi se gornji želji ne moglo ugoditi vsled daljnih zvez, predlaga spomenica, naj se računa v lokalnem prometu pri brzovlakovih št. 1105 in št. 1106 tarifa kot pri pospešenih potniških vlakih. — O tem vprašanju se je razvila v zvezi z celim voznim redom prekmurskih železnic obširna debata, da bi se zboljšale obstoječe zveze. V toku te debate se je ugotovilo, da bi zato bil potreben še en par vlakov, za kar bo potrebno odobrenje generalne direkcije.

Na progi Maribor — Št. Ilj naj bi ob nedeljah odhajal dopoldanski vlak št. 2250 od 14:30 minut. Predloge je vzela železniška uprava na znanje.

Na progi Celje — Velenje, ki je turistično zelo važna, turisti in izletniki zelo pogrešajo v poletnem času nedeljski vlak, ki bi odhajal najpozneje ob 5. uri zjutraj iz Celja proti Velenju in večerni vlak, ki bi prišel v Celje najpozneje ob 22. uri. Prvi vlak odhaja sedaj iz Celja po 3/4 na 8 uri in pride proti 9. uri v Smartno, ki je najvažnejša postaja za izlete v Mozirске in Savinjske planine. Zvečer pa odhaja iz Smartnega še pred 18. uro in pride v Celje že pred 19. uro. Oba vlaka sta po svoji sedanji legi za poletje neprimerna, ker sta zjutraj prepozna, popoldan prezgodna in zato za ture in izlete radi vročine neprikladna. Pred dvema letoma ukinjeni nedeljski jutranji in večerni vlak je bil vedno nabito poln. Predlagamo torej, da se ta izletniška vlaka ob nedeljah zopet obnovita. Za skrajni primer pa, če bi to nikakor ne bilo brez ukinitve drugih možnosti, naj se za nedelje ukine prvi popoldanski vlak, ki odhaja ob 13:50 uri iz Celja proti Velenju in vlak, ki pride iz Velenja ob 14:46 uri ter upelje preje navedene.

Ovira, da se ta predlog vpošteva, je vprašanje priključkov z glavne proge v Celju. Tudi je bila frekvenca izletniških vlakov v preteklih sezonah v tej legi nezadostna.

Na progi Pliberk — Prevalje — Dravograd — Meža se predlaga sledeča izprememba voznega reda:

Osebnih vlak št. 9013, ki prihaja iz Avstrije v Prevalje ob 9. uri 50 minut in odhaja proti Dravogradu in stoji v Dravogradu 63 minut, predlagamo, naj bi se v toliko vozni red izpremenil, da bi vlak št. 9013 odpeljal iz Prevalj namesto ob 9:53 uri ob 10:38 uri proti Dravogradu. Avstrijski vlak št. 1920, ki odhaja iz Dravograda ob 10:25 uri proti Wolfsbergu, naj bi iz Dravograda proti Wolfsbergu tako odhajal, da bi s tem avstrijskim vlakom tudi imeli zvezo z vlakom št. 9112 iz Celja.

S to zvezo v Dravogradu bi pridobil avstrijski vlak več potnikov in tudi domačemu prebivalstvu bi bilo potovanje v Avstrijo znatno olajšano. Sprememba voznega reda vlaka št. 9013 je nujno potrebna tudi še iz sledečih vzrokov:

V Prevalju je sresko poglavarstvo, sresko sodišče in davčna uprava, pri katerih oblastvih imajo ljudje iz okolice Trbonja, Vuzenice, Mute, Marenberga, Remšnika, Kaplje, Brezna, Sv. Ožbolta, Ribnice, Vuhreda itd. vedno dosti opravka.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Razstave in sejmi

PRIREDITVE LJUBLJANSKEGA VELESEMA V LETU 1931.

Glavne prireditve Ljubljanskega velesejma se vrše v letu 1931. v sledečih terminih:

XI. mednarodni splošni vzorčni velesejem 30. V. do 8. VI. 1931. in

Jesenski mednarodni velesejem s posebnim ozirom na agrikulturo, turizmo, higijeno 29. VIII. do 9. IX. 1931.

Mednarodna kolonialna razstava v Parizu bo od maja do oktobra 1931.

60-LETNICA VELIKEGA ČEŠKEGA GOSPODARSKEGA STROKOVNJAKA DR. JAROSLAVA PREISSA.

Pred par dnevi je praznoval 60letnico svojega rojstva eden največjih sodobnih čeških gospodarskih strokovnjakov dr. Jaroslav Preiss.

Rodil se je 8. decembra l. 1870. v Přeticah na Češkem in je po končani gimnaziji absolvirjal juridične študije v Pra-

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

* Posebno poročilo trgovskega lista *

Devizno tržišče.

V primeri s predzadnjim tednom je bila devizna kupčija v minulem tednu razmeroma živahna ter je znašal skupni tedenski promet 19:227 milj. dinarjev. Da je bil dosežen tolikšen promet, izvira predvsem iz dejstva, da je bil v soboto, dne 6. t. m. redni borzni sestanek mesto v ponedeljek, dne 8. t. m., ker radi praznika na ta dan borza ni poslovala. Iz naslednjih dnevnih prometnih številk: dne 2. decembra Din 4.790.776:40 London—New York, dne 3. decembra Din Din 3.187.333:23 New York—London, dne 4. decembra Din 3.336.778:27 New York—Praga, dne 5. decembra Din 3.938.639:91 New York—Curih, dne 6. decembra Din 4.682.300:448 Curih—New York je razvidno, da je zaključil torkov sestanek z največjim, sredin pa z najmanjšim dnevnim prometom pretečenega tedna in so na poedinih borznih sestankih prevladovali zaključki v New Yorku, Londonu, Curihu ter deloma v Pragi. Od celotedskega prometa odpade tokrat izjemoma nad polovico skupnega prometa na zaključke v intervencijskem blagu in je dala Narodna banka na razpolago največ New Yorka (3:952 milj. Din), Prage (2:218 milj. Din) ter Dunaja (1:545 milj. Din) itd. v celem za 10:209 milj. dinarjev, dočim je bilo v privatnem blagu perfektuiranih deviznih zaključkov za nekaj nad 9:718 milj. dinarjev, medtem največ Londona (3:870 milj. dinarjev), Curiha (1:753 milj. dinarjev) in Trsta (1:477 milj. dinarjev).

V pogledu višine tekem prošlega tedna doseženega prometa v posameznih devizah je razvrstitev sledeča (vse v milijonih dinarjev): London 4:831, New York 4:210, Curih 2:597, Praga 2:563, Dunaj 1:881, Trst 1:477, Pariz 1:249, Berlin 0:781 ter končno nekaj zaključkov Budimpešte in Amsterdamu.

Devizna tečajnica minulega tedna ne kaže osebitih sprememb in je bil Curih — ter deloma Budimpešta — trgovan po nespremenjenem intervencijskem tečaju. Od torka 2. t. m. na soboto 6. t. m. so začrtali tečaji ostalih deviz večje odnosno manjše kurzne razlike, ne vpoštevaje vmesnih oscilacij in sicer so bile notice za Amsterdam 22:765 (ob istem tečaju je notiral še 5. in 6. t. m.), London 274:66 (na tej bazi je bil trgovan še 5. in 6. t. m.), dalje so beležili z dvigajočo se tendenco Berlin 13:485—13:49, Bruselj 7:8894— 7:8937,

gi. Par let je služil kot odvetniški kandidat, nato se je pa popolnoma posvetil gospodarskim vprašanjem. V l. 1900. je postal urednik gospodarskega dela »Narodnih listov« in je tu ostal do l. 1907. Ze l. 1902. je prevzel poleg tega funkcijo tajnika Zveze češkoslovaških tekstilnih industrijev in je istočasno urejeval list »Tekstilni Obzor«, ki ga je izdajala ta Zveza. Bil je tudi urednik »Finančni listy«, katere je izdajala Zivnostenska banka. V l. 1911. je stopil kot ravnatelj v Zivnostensko banko in tu organiziral industrijski in hipotekarni oddelek. L. 1908. je bil izvoljen za poslanca na listi svobodomiselnice narodne stranke. Radi njegovega nacionalnega prepričanja so ga avstrijske oblasti zaprle in šele po amnestiji l. 1917. zopet spustile na svobodo. Takoj nato je postal generalni ravnatelj Zivnostenske banke, v koji funkciji se nahaja še danes. Politično karijero je popolnoma opustil in se je raje posvetil gospodarstvu ter bil tako pred kratkim izvoljen za predsednika češkoslovaških industrijev. S svojo organizatorno in ustvarjajočo sposobnostjo je mnogo pripomogel k današnjemu lepemu stanju češkoslovaškega gospodarstva.

Pariz 222:25—222:28 in Trst 296:05—296:27 (dne 4. t. m.), dočim je notica z dne 5. t. m. 296:27 za denar, 296:44 za blago, dne 6. t. m. pa 296:22 za denar in 296:39 za blago. Nasprotno so v minulem tednu beležili s padajočo tendenco Dunaj (7:9672—7:959), Newyork 56:465—56:45) ter končno Praga (167:465—167:68); ob tem tečaju je bila trgovana še 5. t. m.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

je še vedno brez vsakega pravega zanimanja; tudi tečaji efektov so ostali tekem prošlega tedna nespremenjeni. — Zaključkov ni bilo, dočim je skozi ves teden notirala srbska tobačna srečka iz leta 1888 in sicer Din 50— za blago.

Blairovo 8% posojilo je bilo na vseh borznih sestankih prejšnjega tedna nudeno po 91:75, le v sredo po 91:50, med tem ko je bila ponudba v 7% Blairu 81:75 dne 2. in 4. t. m., na vse ostale borzne dneve pa 81:50.

Tendence skrajno mlačna, tržišče brez najmanjšega zanimanja.

Lesno tržišče.

Kriza v lesni kupčiji traja trdovratno dalje. Kupčije, ki se sklenejo sedaj, so nekako prisiljene in nesigurne. Protesti so čim pogostejši, takojšnja plačila so pa le redek pojav. V mehlem lesu se še vedno išče prvovrstno paralelno blago. V tramih je konsum precej popustil radi pojemajoče stavbne sezone. V hrastovini in bukovini se iščejo le neobičajne mere (po gotovih do sedaj neobičajnih dimenzijah). Cene, ki se momentano nudijo za to blago, daleko ne odgovarjajo faktučni vrednosti tega blaga. Kakor druga leta v tem času, se je tudi letos pokazal interes v pragovih. Iščejo se hrastovi kakor tudi bukovni pragovi v najrazličnejših dimenzijah do kakih zaključkov pa še ni prišlo. Radi mlačnega vremena se tudi cene za gorivo niso izboljšale. Za oglje — osobito canello — se pa opaža precejšnje zanimanje.

Prodalo se je v pretečenem tednu 1 vagon desk smreka—jelka, 5 vagonov bukovih drv, 1 vagon letvic ter 5 vagonov oglja.

Povpraševanja:

Letvice (smreka, jelka), 12/24 mm, dolžina 4 m, ostrorobe, očeljene, povezane po 50 kosov, za ceno od Din 580— za m³, fco vagon nakladalna postaja. Kupi se bukov gozd, manjši, za produkcijo oglja.

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v »Trgovskem listu«.

Iščejo se gabrova drva, debele cepanice, brez okroglic, in sicer popolnoma suha in polsuha, dolžina 1 m, cena franko italijanska meja.

Javorjeve hlode, sveže, od 30 cm premera naprej, brez grč, bele barve, prizemni hlodi, sposobni za izdelovanje furnirja, cena franko italijanska meja.

En vagon lipovih plohov, suhih, v običajnih dimenzijah.

Bukove letvice: 55/50, 55/55, 55/60, 60/60 mm, od 50 cm dolžine naprej, prima kakovost, suho blago.

Prima topolovi furnir, v debelinah 3, 4, 5 in 6 mm. — Ta furnir se rabi za izdelovanje finih škatelj za kandirano sadje in slaščice. Kvaliteta popolnoma čista, brez najmanjše napake, cena kranko italijanska meja.

Trami: 16/21, 19/21, 19/24, 21/26 cm: 3 m³ 4 m, 10 m³ 5 m, 10 m³ 6 m. — Vagon kompletirati z dolžinami 7 do 10 m in vsebuje lahko 30 do 35 m³. — Franko italijanska meja.

Smezolet: 200 do 300 m³. Dobava januar-februar 1931: 75 × 155 4 m, 4-25 m, 4-50 m 50%; 4-75 m, 5 m, 5-25 m, 5-50 m 30%; 95 × 195 5-25 m, 5-50 m, 5-75 m 70%. Franko italijanska meja.

2 do 3 vagone smrekove podmere 22 mm polnih, 4 m, paralelno. Dobava takoj. Lep tombante. Ponudbe franko italijanska meja.

Ješja: od 2 m naprej, od 27 do 100 mm, ca. 4 m³; javor: od 2 m naprej, od 27 do 100 mm, ca. 4 m³; lipa: od 2 m naprej, od 27 do 100 mm, ca. 4 m³; bukovina: parjena, od 2 m naprej, debeline 27/40/50/80 mm, 3 m³; bukovina: parjena od 1 do 190 m, debeline 27/40/50/80 mm, 1 m³; vse od 16 cm širine naprej, široko blago. Kvaliteta: I. a 25% lepe II., obrobljeno in suho. Blago lahko samo I. — Franko italijanska meja.

Naravna bukovina: 60 mm debeline, I. kvalitete, suho. — Letve bukove: 55 × 50, 55 × 55, 55 × 60, 60 × 60 mm, v katerikoli dolžini, od 50 cm naprej, prvovrstno blago (I. kvalitete), suho. — Cene franko italijanska meja.

Trami: 40 komadov 4 m, 19/24; 60 komadov 6 m, 19/24; franko nakladalna postaja.

Beli javor, črno ali temno absolutno izključeno, fino in čisto blago, samo I. kvalitete, brez napak, in sicer: 10 komadov plohov 70 mm debeline; 10 komadov plohov 80 mm debeline; 2 komada 100 mm debeline; 2 komada 130 mm debeline; vse od 2 m naprej, od 30 cm širine naprej. Za kompletiranje vagona lahko druga roba.

Več vagonov lepega, suhega, čistega bukovega prahu. Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

Več vagonov samega bukovega »kanelca«. — Cena franko vagon meja Postojna.

Jelov jamski les: 90 komadov 3 m dolžine, 20 cm premera; 270 komadov 2-40 m dolžine, 20 cm premera; 360 komadov 1-90 m dolžine, 20 cm premera; 180 komadov 1-90 m dolžine, 18 cm premera; 720 komadov 1— m dolžine, 18 cm premera; 5250 komadov jelovih krajnikov, dolžine 1-20 m; 180 komadov jelovih desk, dolžine 4 m, debeline 24 mm, širine 25 cm. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja. — V slučaju, da se ne razpolaga z gornjimi dimenzijami, se prosi, da se navedejo dimenzije, s katerimi se razpolaga. — Jamski les mora biti lepo obeljen. Istotako naj se navede teža kubičnega metra.

Rabi se tudi večjo množino testonov od 26 do 30 in od 10 do 25 cm širine. — Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

16 m³ hrastovih neobrobljenih plohov, I./II. in sicer: 6 m³ od 50 mm, dolžina 2-80 do 3 m; od 130 mm, dolžina 2-50 do 3 m — franko vagon meja Postojna.

Bordonali (smreka - jelka), tesani glava-glava (uso Fiume).

Izkaz A) 30 komadov 17-50 m, 0'35×0'35, ca. 64-312 m³; 15 komadov 10 m, 0'32×0'35, ca. 16'800 m³; 30 komadov 5-40 m 0'32×0'35, ca. 18-144 m³; 30 komadov 8 m, 0'32×0'35, ca. 26-880 m³; 30 komadov 4-25 m, 0'32×0'35, ca. 14-280 m³; 30 komadov 4-50 m, 0'32×0'35,

ca. 15-120 m³; 30 komadov 5-50 m, 0'32×0'35, ca. 18-480 m³; 30 komadov 6 m, 0'32×0'35, ca. 20-160 m³; 30 komadov 4-15 m, 0'32×0'35, ca. 13-944 m³; 30 komadov 2 m 0'32×0'35, ca. 6-720 m³; približna kubatura 214-840 m³.

Izkaz B) 60 komadov 16-25 m, 0'35×0'35, ca. 119-437 m³; 30 komadov 9-30 m, 0'32×0'35, ca. 31-248 m³; 60 komadov 5 m, 0'32×0'35, ca. 33-600 m³; 60 komadov 8 m, 0'32×0'35, ca. 53-760 m³; 60 komadov 4-70 m, 0'32×0'35, ca. 31-584 m³; 60 komadov 4-50 m, 0'32×0'35, ca. 30-240 m³; 60 komadov 5-20 m, 0'32×0'35, ca. 34-944 m³; 30 komadov 5-15 m, 0'32×0'35, ca. 18-480 m³; 60 komadov 3-50 m, 0'32×0'35, ca. 23-520 m³; 60 komadov 2-40 m, 0'32×0'35, ca. 16-128 m³; 30 komadov 5-50 m, 0'32×0'35, ca. 18-480 m³; približna kubatura 411-421 m³. Oba izkaza vsebujeta skupaj ca. 626-261 m³. Opombe: A) Trami dolžine 17-50 in 16-25 m bi mogla biti debelina 35/35 do 40/40 cm; B) Za trame ostalih dolžin mora biti debelina od 32'32 do 35/35 cm.

Ponudbe:

4 vagone orehovega lesa, okroglega, od 5 do 75 cm debeline, od 150 m naprej; 2 vagona od 35 do 47 cm debeline, od 150 m naprej; 2 vagona od 48 do 64 cm debeline, od 150 m naprej; 2 vagona od 64 cm naprej, od 150 m naprej. Lepo in zdravo blago, skoro brez grč, za takojšnjo oddajo.

Žitni trg.

Povodom slabih dovozov pšenice od strani producenta se je situacija na žitnem trgu v minulem tednu nadalje učvrstila. — Kupčija je v Vojvodini za pšenko jako živahna, pri nas pa ni posebnega interesa, ker prejšnji zaključki še vedno niso realizirani in je konzum pri nas še nadatje rezerviran, čeprav za to rezerviranost pri sedanjih že tako nizkih cenah ni nobenega posebnega razloga. —

Kupčija s koruzo je nadalje prav živahna in je interes v vseh pasivnih krajih države tudi pri sedanjih višjih cenah ter se tudi izvoz radi povišanja cen ni zmanjšal. — Na razvoj cene pri koruzi vpliva posebno dejstvo, da je tako Gornja Bačka, kakor tudi Gornji Banat primoran letos koruzo kupovati, ker picel lastni pridelok ni zadosten za potrebe, ki jih imajo pitališča prešičev.

Zanimanje za pšenično moko nularico je normalno, vendar je upati, da se bo kupčija sedaj pred prazniki malo bolj pozivila.

Velik interes je za pšenične otrobe, ki so v ceni še vedno zelo nizko in bodo morali radi podrazitve drugih krmil tudi kmalu na ceni pridobiti.

Na Ljubljanski borzi je bilo v minulem tednu zaključeno: 7 vagonov pšenice, 1 vagon stare koruze in 1 vagon nove koruze.

Tečaj 10. decembra 1930.	Povpraševanje v in	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-77
Berlin 1 M	13-48	13-51
Bruselj 1 belga	—	7-9025
Budimpešta 1 pengö	9-8765	9-9065
Curih 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šiling	7-9434	7-9734
London 1 funt	274-27	275-07
Newyork 1 dolar	56-335	56-5-45
Pariz 100 fr.	—	222-17
Praga 100 kron	—	167-73
Trst 100 lir	296-11	96-28

Dobava-prodaja

Večja dobava železniških pragov za grške železnice. Društvo Peloponjskih železnic v Atenah je razpisalo javno licitacijo za nabavo 90.000 železniških pragov in 231 kubičnih metrov špeciálnih pragov z rokom prejema ponudb v zaprtih kuvertah 8. januarja 1931. Razpis s podrobnimi pogoji je interesentom na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 29. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg vulkan oglja, 100 bal krovne lenke, 1 preizkuševalnega transformatorja, 1 cetrifuge, raznega jekla, jamskih vodotesnih signalnih zvoncev. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 29. decembra t. l. ponudbe glede dobave 400 metrov jeklenih vrvi ter glede dobave električnega vitlja. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 29. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave skretniških ključavnic, lesenih spojnic, fiber itd.; pri Direkciji državnih železnic v Subotici pa glede dobave vijakov, žebeljev, smirkovega platna in raznega drugega materijala. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 29. decembra t. l. se bo vršila pri Komandi III. armijske oblasti v Skoplju ustmena licitacija glede dobave mesarskega orodja. (Ogles je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istih komandi).

Oddaja zakupa restavracije na postaji Metković se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 27. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Oddaja zakupa restavracije na postaji Lašva se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 29. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. decembra t. l. ponudbe glede dobave 3700 zvitkov brzomerilnih trakov. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državne železarne Vreš sprejema do 17. decembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg pocinkane pločevine in 10.000 kg ovsa. — Direkcija državnega rudnika Bukinje sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe glede dobave 250 m kabela. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe glede dobave ostrilnih plošč, 200 komadov karbidnih svetiljk; do 20. decembra t. l. pa glede dobave 2000 kg kave. — Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe glede dobave konopnenih vrvi. — Di-

rekcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 21. decembra t. l. ponudbe glede dobave strokovnih knjig in 10.000 kg karbida. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 22. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg tračnikov, 50 kg gumijevega tesnila, 50 kg klingerit tesnila, 5 kg azbestne vrvice, 690 kg žičnikov, 50 kg žice, 20 m spiralnih gumijevih cevi, karborundum plošč ter glede dobave kompletnih priprav za čiščenje kotlov. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 20. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave grafikonov. — Dne 20. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave platna za zastave in zastore; dne 22. decembra t. l. glede dobave odpornic; dne 23. decembra t. l. glede dobave železnega materijala za vodovodne instalacije. — Dne 22. decembra t. l. pri Upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 195.000 komadov škatelj za cigarete. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 20. decembra t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave rezervnih avtomobilskih delov; dne 22. decembra t. l. glede dobave telefonskega materijala; dne 23. decembra t. l. glede dobave rezervnih avtomobilskih delov; dne 24. decembra t. l. pa glede dobave telegrafsko-telefonskega materijala. — (Oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku). — Dne 23. decembra t. l. se bo vršila pri Primorski Direkciji pošta in telegrafa v Splitu ofertalna licitacija glede dobave 500 parov čevljev. (Pogoji so na vpogled pri isti direkciji).

Oddaja zakupa buffeta na postaji Uvac se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 20. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Oddaja zakupa restavracije na postaji Ustipračič-Goraždi se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 22. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Trzna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 5. t. m. je bilo pripeljanih 172 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5-6 tednov stari, komad 90 do 100 Din, 7-9 tednov 150-200, 3-4 mesece 250-350, 5-7 mesecev 400-450, 8-10 mesecev 550-650, 1 leto stari 800-1000 Din, 1 kg žive teže 10-12, 1 kg mrtve teže 14-15 Din. Prodanih je bilo 80 svinj.

- KNJIGOVEZNIKA -
K. T. D.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6
II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE	ODJEMALNE
ŠTRACE	KNJIŽICE
JOURNALE	RISALNE
ŠOLSKE	BLOKE
ZVEZKE-MAPE	I. T. D.

KUVERTA
DRUŽBA Z O. Z.
Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot 1 Karlovška c. 2

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudniško vodo.
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

Knjige, časopise, račune, vizitke, etikete, memorande, kuverte, tabele, lepake, naročilnice v blokih s poljubnim številom listov, cenike in tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TELEFON 2552
Lastna knjigovoznica
Za večja naročila zahtevajte proračune!